

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
w roku szkolnym 2025/2026**

Spis treści

I. Podstawa prawna.....	3
II. Wstęp.....	4
III. Wartości wybrane przez społeczność szkolną:	5
IV. Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo profilaktycznego:	6
V. Cele ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego	6
1. Działalność wychowawcza	6
2. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:	7
3. Działania w zakresie pracy wychowawczej:	8
4. Działalność edukacyjna	8
5. Działalność informacyjna	9
6. Działalność profilaktyczna	9
7. Zadania profilaktyczne programu to:	10
VI. Diagnoza problemów środowiska dla potrzeb działań profilaktycznych	11
VII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego	11

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 poz. 977 ze zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591 ze zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 poz. 1249 ze zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego Dz.U. 2019 poz. 325
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz.109);
7. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535) ;
8. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.);
9. Statut Zespołu Szkół nr 2 we Wrocławiu

II. Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół nr 2 opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski. Wynikające z przyjętej w szkole koncepcji pracy, treści szkolnego programu wychowawczo profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Wychowanie i kształcenie stanowi w pracy szkoły integralną całość. Nauczyciele współpracują z rodzicami w procesie wychowania.

W wychowaniu młodzieży podstawą jest wszechstronny rozwój ucznia. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. Niniejszy program oparty jest na diagnozie środowiska szkolnego ZS nr 2.

Rozpoznanie sytuacji wychowawczej i diagnoza występujących oraz potencjalnych problemów tego środowiska zostały sformułowane na podstawie:

- a) ankiet dla rodziców, uczniów i nauczycieli przeprowadzonych w roku szkolnym 2023/2024 oraz wniosków z ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego z roku 2023/2024
- b) obserwacji środowiska szkolnego i pozaszkolnego uczniów,
- c) konsultacji z wychowawcami i nauczycielami, analizy dokumentacji szkolnej
- d) analizy dokumentacji specjalistycznej (pedagogów, psychologa),
- e) analiza sytuacji wychowawczo – opiekuńczej podczas rad pedagogicznych, zespołu wychowawczego, zespołu nauczycieli oddziałowych
- f) treści i przebiegu konsultacji z rodzicami i instytucjami wspierającymi proces wychowania

g) ankiet dla uczniów przeprowadzonych we wrześniu 2024.

Na podstawie pogłębionej analizy i syntezy danych uzyskanych z wyżej wymienionych źródeł została postawiona diagnoza potrzeb i problemów szkolnych. W jej wyniku rozpoznano kluczowe problemy występujące w naszej szkole na rozwiązanie których chcielibyśmy nakierować kontynuowanie pracy profilaktyczno-wychowawczej, poprzez:

- realizowanie zajęć pogłębiających samoświadomość uczniów,
- profilaktykę i uświadamianie szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych, substancji odurzających, papierosów, alkoholu,
- realizowanie zajęć zwiększających umiejętności budowania satysfakcjonujących relacji,
- zwiększanie zaangażowania wychowawców w szkolną i rodzinną sytuację swoich podopiecznych,
- wielokulturowość,
- działania wspierające znoszenie frustracji i porażek w życiu.
- realizację zajęć z doradztwa zawodowego
- wprowadzanie przez nauczycieli różnorodnych form pracy z uczniem - dostosowanych do jego możliwości i potrzeb
 - udział pielęgniarki szkolnej w działalności profilaktyczno - zdrowotnej szkoły
- organizowanie zajęć uświadamiających o zagrożeniach i konsekwencjach w nadużywaniu środków multimedialnych oraz w szczególnych przypadkach kierowanie uczniów do poradni specjalistycznych.

III. Wartości wybrane przez społeczność szkolną:

Zadaniem programu profilaktyczno-wychowawczego jest wychowanie dzieci i młodzieży poprzez kształtowanie tożsamości ucznia w oparciu o wartości:

1. dbałość o bezpieczeństwo swoje i innych
2. rozwój intelektualny i psychofizyczny
3. kreatywność uczniów i nauczycieli
4. poszanowanie siebie oraz innych, tj. tolerancję dla innych poglądów, wierzeń czy stylów życia
5. lojalność wyznawanym wartościom

Kształtowanie osobowości młodego człowieka opiera się przede wszystkim na wspieraniu jego wszechstronnego rozwoju. Rozwijanie procesów poznawczych, emocjonalno motywacyjnych, jak i zachęcanie uczniów do kreatywnego konstruowania swojego świata, pozwoli mu z

otwartością i poszanowaniem siebie i innych wkroczyć w dorosłe życie. Postawy kształtowane u uczniów, które sprzyjają dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, to: lojalność, koleżeństwo, zrozumienie, kreatywność, autentyczność, ciekawość poznawcza, szacunek i dbałość o rozwój psychofizyczny. Szkoła podejmuje działania w celu stymulowania uczniów do kształtowania postawy obywatelskiej, poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, jak i innych kultur i tradycji. Te działania mają wspierać i uzupełniać zadania rodziców. Współdziałaniem uczniów, nauczycieli i rodziców, mamy szansę wychować młodego i wszechstronnego człowieka.

IV. Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo profilaktycznego:

1. powszechna znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
2. zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpraca w realizacji zadań określonych w programie,
3. respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski, rada pedagogiczna)
4. współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
5. odpowiedzialność za efekty realizacji programu,
6. przygotowanie młodzieży do aktywnego wejścia na rynek pracy,
7. inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb i specyfiki)

V. Cele ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Działalność wychowawcza

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności,

uksztalowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów;
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 10) kształtowanie prawidłowej postawy młodzieży wobec rynku pracy i edukacji.

3. Działania w zakresie pracy wychowawczej:

- 1) wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej;
- 2) przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie);
- 3) rozbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- 4) rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- 5) budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- 6) przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;
- 7) przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;
- 8) troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców;
- 9) planowanie ścieżki edukacyjno –zawodowej.

4. Działalność edukacyjna

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- a. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, palenia papierosów, e-papierosów, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- b. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychospołecznych uczniów,
- c. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- d. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- e. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- f. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych

substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

g. umiejętność poruszania się na rynku pracy

h. korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery

5. Działalność informacyjna

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, papierosów, e-papierosów, substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- a. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych;
- b. udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych;
- c. przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- d. informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

6. Działalność profilaktyczna

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- a. wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających,

substancji psychotropowych, papierosów, e-papierosów, alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych,

- b. wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- c. wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- a. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- b. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- c. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciw używaniu środków odurzających, substancji psychoaktywnych, papierosów oraz alkoholu,
- d. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- e. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 1b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych.

7. Zadania profilaktyczne programu to:

- a. zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- b. promowanie zdrowego odżywiania,
- c. promowanie zdrowego stylu życia,
- d. kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- e. rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, e-papierosów, alkoholu, dopalaczy i narkotyków),
- f. przeciwdziałanie konfliktom wynikającym z wielokulturowości,

- g. eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- h. uświadamianie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem urządzeń multimedialnych,
- i. znajomość zasad ruchu drogowego,
- j. wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom kształtować pozytywną tożsamość, i uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

VI. Diagnoza problemów środowiska dla potrzeb działań profilaktycznych

Program Wychowawczo-Profilaktyczny powstał na podstawie obserwacji, wywiadu oraz diagnozy i analizy sytuacji wychowawczej w szkole przeprowadzonej za pomocą ankiet

w środowisku szkolnym uczniów, rodziców i nauczycieli. Odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole i jej środowisku. Program Wychowawczo-Profilaktyczny zakłada poprawę sytuacji wychowawczej w szkole oraz stworzenie wizerunku szkoły jako miejsca bezpiecznego i przyjaznego dla uczniów, rodziców, nauczycieli i innych osób z nią związanych. W dzisiejszych czasach chcielibyśmy, aby uczniowie naszej szkoły wyrastali na ludzi mądrych, odpowiedzialnych, dobrych i życzliwych, umiejących radzić sobie z trudnościami codziennego życia, odróżniających dobro od zła, bezpieczeństwo od niebezpieczeństwa, reagujących na otaczające zagrożenie, umiejących dostrzegać potrzeby i problemy innych oraz służyć im pomocą.

VII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Celem ewaluacji jest weryfikacja przebiegu prowadzonych działań i adekwatności do potrzeb środowiska szkolnego oraz efekty podejmowanych działań.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analizę dokumentacji,
3. przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6. analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.